

Akava ry:n
liittokokouksen
työ- ja vaalijärjestys sekä
hallituksen jäsenten
vaalijärjestys

Akava

Hyväksytty liittokokouksessa 18.5.2021; useita muutoksia etäosallistumista koskeviin ohjeisiin (liittokokouksen vaalijärjestys 2 §, 3 §, 4 §, 9 § ja 11 §, hallituksen vaalijärjestys 10 §), jotka hyväksytty liittokokouksessa 18.5.2021)

Painopaikka: Offset Pave Oy

ISBN: 978-952-7281-45-1

Akava ry:n liittokokouksen työ- ja vaalijärjestys

1 §

Liittokokouksissa noudatetaan yhdistyslakia, Akavan sääntöjen määräyksiä, tätä työjärjestystä sekä yleistä kokouskäytäntöä.

Äänioikeuden tarkastaminen

2 §

Akavan sääntöjen 13 §:n mukaan määräytyvä jäsenjärjestöjen äänioikeus tarkistetaan siten, että jäsenjärjestöjen edustajat ilmoittautuvat liittokokoukseen saapuessaan. Nimenhuuto suoritetaan vain niiden järjestöjen osalta, joiden edustaja ei ole kokouspaikalle tullessaan ilmoittautunut.

Akavan säännöt 13 § 1 momentti ja 2 momentin 1. virke:

Jäsenjärjestöjen äänimäärä liittokokouksessa määräytyy edellä 8 §:ssä tarkoitetun laskennallisen jäsenmäärän perusteella siten, että jäsenjärjestö saa yhden äänen jokaista alkavaa 500 jäsentään kohden, kuitenkin enintään 1/3 jäsenjärjestöjen yhteenlasketusta äänimäärästä.

Jäsenjärjestö saa asettaa Akavan liittokokoukseen yhden edustajan jokaista alkavaa seitsemää ääntä kohden, kuitenkin enintään 10 edustajaa.

Mikäli jäsenjärjestön edustaja saapuu kokoukseen äänioikeuden tarkastamisen jälkeen, on hänen ilmoitettava kokouksen sihteeristölle.

Akavan sääntöjen 10 § 5 momentin mukaan liittokokoukseen voi osallistua hallituksen tai liittokokouksen niin päättäessä sääntöjen tarkoittamalla tavalla etäyhteyden avulla. Tällöin äänioikeus tarkistetaan äänioikeutta käytettäessä soveltuvalla tavalla.

Puhe- ja läsnäolo-oikeus

3 §

Liittokokouksessa on jäsenjärjestöjen virallisten edustajien lisäksi läsnäolo- ja puhe-oikeus vain sääntöjen 13 §:n 5 momentissa mainituilla henkilöillä sekä henkilöillä, joille liittokokous on läsnäolo- ja puhe-oikeuden tai läsnäolo-oikeuden myöntänyt.

Akavan säännöt 13 § 5 momentti:

Akavan hallituksen jäsenillä, Akavan toimihenkilöillä ja tilintarkastajilla on puhe- ja läsnäolo-oikeus Akavan kokouksissa.

Kokouksen sihteeristö tarkastaa kokoukseen osallistujien läsnäolon toteamalla paikallaolijat ja kirjaamalla etäyhteyden avulla kokouksessa läsnäolevat käytettävästä etäyhteysspalvelusta.

Puheenvuorot

4 §

Puheenvuorot pyydetään kirjallisesti. Puheenvuoropyynnöt toimitetaan kokouksen sihteeristölle ja niistä tulee käydä ilmi puheenvuoron pyytäjän nimi ja hänen edustamansa järjestö sekä esityslistan kohta ja asia, josta puheenvuoro aiotaan käyttää. Puheenvuorot annetaan pyyntöjärjestyksessä.

Etäyhteyden avulla kokoukseen osallistuvat liittokokousedustajat esittävät puheenvuoropyynnöt, muutosesitykset ja ponsiesitykset kokouksen puheenjohtajan ilmoittaman teknisen apuvälineen avulla.

Liittokokouksen puheenjohtaja¹ voi antaa puheenvuoron harkintansa mukaan myös ilman kirjallista puheenvuoropyyntöä.

Työjärjestyspuheenvuorot ja puheenjohtajan myöntämät vastauspuheenvuorot eivät edellytä erillistä kirjallista pyyntöä, mutta tällöinkin puheenvuoron käyttäjän tulee ilmoittaa nimensä ja edustamansa järjestö. Nämä puheenvuorot ohittavat puhujalistan nimijärjestyksen.

Puheenjohtaja voi antaa Akavan hallituksen jäsenille ja Akavan toimihenkilöille vastauspuheenvuoroja ohi puhujalistan.

5 §

Puheenvuorot pidetään puhujakorokkeelta lukuunottamatta lyhyitä kannatuspuheenvuoroja, työjärjestyspuheenvuoroja ja vastauspuheenvuoroja.

¹ jatkossa sanalla puheenjohtaja tarkoitetaan liittokokouksen puheenjohtajaa

Keskustelu

6 §

Muutosesitykset on tehtävä kirjallisesti. Vähämerkitykselliset muutokset voi ottaa käsittelyyn ilman kirjallista esitystä.

Ponsiesitykset on tehtävät kirjallisesti. Ponsista äänestetään asian käsittelyn lopuksi.

7 §

Kokous voi puheenjohtajan pitäessä sitä tarpeellisena tai tehdyn kannatetun esityksen johdosta päättää neuvottelu- tai muusta tarpeellisesta tauosta.

8 §

Asiasta käytävä keskustelu voidaan jakaa yleiskeskusteluun ja yksityiskohtaiseen käsittelyyn. Puheenjohtajan on tällöin ilmoitettava, onko yleiskeskustelun aikana tehty muutosesitykset ja ponnet toistettava yksityiskohtaisen käsittelyn aikana tullakseen huomioon otetuiksi.

Äänestykset²

9 §

Tullakseen käsittelyyn ehdotus tarvitsee kannatuksen. Kannatetuksi ehdotukseksi katsotaan myös Akavan hallituksen esitys, liittokokouksen valiokunnan (tms.) tekemä esitys, muun monijäsenenisen toimielimen tekemä esitys sekä useampaa kuin yhtä järjestönsä ääntä käyttävän liittokokousedustajan tekemä esitys.

Äänestys voidaan suorittaa nimenhuutoäänestyksenä tai suljettuna lippuäänestyksenä.

² Akavan säännöt 13 § 2 momentti

Jäsenjärjestö saa asettaa Akavan liittokokoukseen yhden edustajan alkavaa seitsemää ääntä kohden, kuitenkin enintään 10 edustajaa. Jos kokouksessa on saapuvilla vain yksi edustaja jäsenjärjestöstä, hän käyttää jäsenjärjestön koko äänimäärää. Jos edustajia on useampia eikä järjestö ole muuta jakoperustetta hallitukselle edustajien valinnan yhteydessä ilmoittanut, jakaantuvat äänet tasan heidän keskenään kuitenkin niin, että jos jako ei mene tasan kokonaislukuina, ylijääneillä äänillä äänestää jäsenjärjestön määräämä henkilö.

Nimenhuutoäänestys tapahtuu äänestämällä jäsenjärjestöittäin aakkosjärjestyksessä. Mikäli kokousedustajalla on useampia kuin yksi ääni on hänen ilmoitettava edustamiensa äänten kokonaismäärä.

Lippuäänestyksessä kokouksen ääntenlaskijat antavat jäsenjärjestöjen kokousedustajille heidän edustamansa järjestön äänimäärän mukaisen määrän puheenjohtajan määräämiä äänestyslippuja.

Lippuäänestys tapahtuu pudottamalla äänestyslippu tai äänestysliput äänestysuurnaan jäsenjärjestöittäin aakkosjärjestyksessä. Avoin lippuäänestys voidaan kokouksen niin päättyessä suorittaa myös siten, että jäsenjärjestön edustaja/edustajat kirjoittavat vain yhden lipun, johon merkitään jäsenjärjestön nimen lisäksi äänimäärä.

Suljetussa lippuäänestyksessä äänestyslipussa ei saa olla muita merkintöjä kuin mitä puheenjohtaja on vaalissa määrännyt käytettäväksi.

Lippuäänestyksessä etäyhteyden avulla osallistuvat liittokokousedustajat äänestävät kokouksen puheenjohtajan ilmoittaman teknisen apuvälineen avulla. Äänestettäessä ilmoitetaan asiakohdan ja äänen lisäksi jäsenjärjestön nimi sekä äänimäärä.

Suljetussa lippuäänestyksessä etäyhteyden avulla osallistuvat liittokokousedustajat äänestävät sellaisen etä-äänestyspalvelun avulla, joka mahdollistaa äänestämisen suljetuin lipuin.

Äänten mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni paitsi suljetussa lippuäänestyksessä arpa.

Vaalit

10 §

Milloin ehdokkaita on yhtä monta kuin valittavia, todetaan heidät valituiksi.

Milloin ehdokkaita on enemmän kuin valittavia henkilöitä, suoritetaan vaali. Mikäli yksikin kokousedustaja sitä vaatii, on vaali suoritettava suljetuin lipuin.

Vaalissa äänten mennessä tasan ratkaisee arpa.

11 §

Avoin vaali suoritetaan seuraavasti: Nimenhuutoäänestys tapahtuu äänestämällä jäsenjärjestöittäin aakkosjärjestyksessä. Mikäli kokousedustajalla on useampia kuin yksi ääni, on hänen ilmoitettava edustamiensa äänten kokonaismäärä.

Suljetussa lippuvaalissa kokouksen ääntenlaskijat antavat jäsenjärjestöjen kokousedustajille heidän edustamansa järjestön äänimäärän mukaisen määrän puheenjohtajan määräämiä äänestyslippuja.

Avoim lippuvaali voidaan kokouksen niin päättäessä suorittaa myös siten, että jäsenjärjestön edustaja/edustajat kirjoittavat vain yhden lipun, johon merkitään myös jäsenjärjestön nimen lisäksi äänimäärä.

Vaali tapahtuu pudottamalla vaalilippu tai vaaliliput äänestysuurnaan jäsenjärjestöittäin aakkosjärjestyksessä. Vaalilipussa ei saa olla muita merkintöjä kuin mitä puheenjohtaja on vaalissa määrännyt käytettäväksi.

Vaalissa etäyhteyden avulla osallistuvat liittokokousedustajat käyttävät äänioikeuttaan noudattamalla äänestyksessä edellä kuvattuja menettelytapoja.

Akavan sääntöjen 14 §:n 2 momentin mukaan Akavan liittokokouksissa on käytettävä vaaleissa suhteellista listavaalia, mikäli 1/5 kokouksessa edustetusta äänimäärästä sitä vaatii.

12 §

Mikäli käytetään suhteellista listavaalia, on menettelytapa seuraava:

1. Asetetaan vaalitoimikunta, jossa on viisi (5) jäsentä sekä yksi tai useampi sihteeri.
2. Määrätään se, minkälaisia ehdokaslistojen tulee olla.
3. Pidetään neuvottelutauko.
4. Vaalitoimikunta tarkistaa ehdokaslistat.
5. Puheenjohtaja määrää listoille kirjaintunnukset.
6. Kokouksen ääntenlaskijat jakavat äänestysliput.

Suhteellisessa listavaalissa valituiksi tulevat ne henkilöt, joiden vertausluvut ovat suurimmat.

Akavan hallituksen jäseniä koskevan vaalin määräykset ovat erillisessä vaaliohjesäännössä.

13 §

Enemmistövaali voidaan suorittaa joko

- a) siten, että jokainen äänioikeutettu kirjoittaa äänestyslipulle enintään niin monta nimeä, kuin on valittavia. Tällöin jokainen äänestyslipulla oleva nimi saa yhden äänen. Valituksi tulevat ne, jotka ovat saaneet eniten ääniä, tai

- b) siten, että eri listat ovat vastakkain. Tällöin jokainen lista merkitään omalla tunnusmerkillään. Valituksi tulevat ne henkilöt, jotka ovat voittaneella listalla, tai
- c) siten, että vaali jaetaan osiin ja noudatetaan a) -tai b) -kohdissa esitettyä menettelytapaa.

14 §

Tätä määräystä sovelletaan Akavan puheenjohtajan valinnassa sekä sääntöjen 12 §:n 4 momentin mukaisissa tilanteissa.

Akavan puheenjohtajan vaalissa valinta edellyttää Akavan sääntöjen mukaan yli puolta vaalissa annetuista äänistä.

Mikäli ehdokkaita on enemmän kuin kaksi, valitaan puheenjohtajaksi ensimmäisellä vaalikierroksella se, joka saa yli puolet annetuista äänistä. Mikäli kukaan ehdokkaista ei ensimmäisellä vaalikierroksella saa vaadittua enemmistöä, suoritetaan uusi vaali kaikkien mukana-olevien ehdokkaiden kesken. Mikäli tässä vaalissa joku ehdokkaista saa yli puolet annetuista äänistä, valitaan hänet puheenjohtajaksi. Mikäli kukaan ehdokkaista ei saa vaadittua enemmistöä, äänestetään kolmannen kerran. Tällöin vastakkain ovat edellisessä vaalissa kaksi eniten ääniä saanutta ehdokasta. Valituksi tulee se ehdokas, joka saa suurimman äänimäärän. Mikäli molemmat ehdokkaat saavat yhtä monta ääntä, ratkaisee arpa.

Koeäänestys

15 §

Liittokokouksissa voidaan käyttää myös koeäänestystä. Jos liittokokouksen osanottajat yksimielisesti hyväksyvät koeäänestyksen tuloksen, voittaneen esityksen katsotaan tulleen kokouksen päätökseksi.

Työ- ja vaalijärjestyksen hyväksyminen ja muuttaminen

16 §

Tämän työ- ja vaalijärjestyksen hyväksymisestä ja muuttamisesta päättää liittokokous. Muuttamisesta on ilmoitettava kokouskutsussa.

Akavan hallituksen jäsenten vaalijärjestys

1 §

Akavan hallituksen vaalissa noudatetaan yhdistyslakia, Akavan sääntöjen määräyksiä ja tätä vaalijärjestystä.

2 §

Hallitusvaali pidetään Akavan sääntöjen 12 §:n mukaisesti joka toinen vuosi.

3 §

Vaalivuotena pidettävässä kevätiliittokokouksessa valitaan vaalivaliokunta. Vaalivaliokuntaan valitaan puheenjohtaja ja kymmenen varsinaista jäsentä sekä näille henkilökohtaiset varajäsenet. Vaalivaliokunta valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan.

Vaalivaliokunta on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja sekä vähintään puolet sen jäsenistä on läsnä.

Vaalivaliokunta nimeää sihteerin.

Vaalivaliokunnan tehtävä alkaa kevätiliittokokouksessa ja päättyy syysliittokokouksessa.

4 §

Vaalivaliokunnan tehtävänä on

- tehdä ehdotus valittavista hallituksen jäsenistä ja heidän henkilökohtaisista varajäsenistään
- tehdä ehdotus seuraavan vuoden tilintarkastajasta
- antaa ohjeet jäsenjärjestöille vaaliliiton ja vaalirenkaan muodostamista koskevista asiakirjoista
- antaa määräaikoja koskevia vaalin toimittamisen kannalta välttämättömiä ohjeita
- hoitaa muut liittokokouksen sille mahdollisesti antamat tehtävät.

5 §

Vaalivaliokunnan tekemästä ehdotuksesta äänestettäessä, käytetään enemmistövaalia tai suhteellista listavaalia, mikäli vähintään 1/5 liittokokouksen äänimäärästä sitä vaatii, yhdistyslain 29 § 3 momentin 1 kohdan mukaisesti. Akavan tavoitteiden toteuttamista.

6 §

Enemmistövaali suoritetaan joko

- a) siten, että jokainen äänioikeutettu kirjoittaa vaalilipulle enintään niin monta nimeä, kuin on valittavia. Tällöin jokainen vaalilipulla oleva nimi saa yhden äänen. Valituksi tulevat ne, jotka ovat saaneet eniten ääniä, tai
- b) siten, että eri listat ovat vastakkain. Tällöin jokainen lista merkitään omalla tunnusmerkillään. Valituksi tulevat ne henkilöt, jotka ovat voittaneella listalla tai
- c) siten, että vaali jaetaan osiin ja noudatetaan a) -tai b) -kohdissa esitettyä menettelytapaa.

7 §

Suhteellisessa listavaalissa Akavan jäsenjärjestö voi muodostaa vaaliliiton. Jäsenjärjestöt voivat myös yhdessä muodostaa vaaliliiton.

Vaaliliitot voivat muodostaa keskenään vaalirenkaan.

Vaaliliiton muodostaja laatii ehdokaslistan. Vaaliliitolla tulee lisäksi olla asiamies, jonka tulee olla liittokokouksessa äänioikeutettu edustaja.

Jos vaaliliitot haluavat keskenään yhtyä vaalirenkaaksi, on siitä tehtävä kirjallinen sopimus, jonka allekirjoittavat vaaliliittojen asiamiehet.

Kullakin vaaliliitolla ja vaalirenkaalla tulee olla omat tunnuksensa, jotka mainitaan niiden muodostamista koskevassa ilmoituksessa tai sopimuksessa.

Kukaan ei saa olla useamman kuin yhden vaaliliiton ehdokkaana eikä vaaliliitto useamman kuin yhden vaalirenkaan piirissä.

8 §

Vaaliliittoja ja vaalirenkaita koskevat asiakirjat on toimitettava vaalivaliokunnalle sen asettamaan määräaikaan mennessä.

Vaalivaliokunta tarkastaa asiakirjat sekä päättää vaaliliittojen ja vaalirenkaiden hyväksymisestä ehdokaslistojen yhdistelmään.

9 §

Ehdokaslistojen yhdistelmää laadittaessa hyväksytyt ehdokaslistat järjestetään siten, että vaaliliittojen keskinäinen järjestys vaalirenkaassa ratkaistaan arvalla. Vaaliliittojen ehdokaslistoilla ehdokkaat ovat siinä järjestyksessä, kuin vaaliliitto on ne vaalivaliokunnalle esittänyt.

Vaalirenkaiden keskinäinen järjestys määrätään arvalla.

Vaalirenkaiden ulkopuolelle jääneet ehdokaslistat otetaan yhdistelmään viimeisiksi ja niiden keskinäinen järjestys ratkaistaan arvalla.

10 §

Suhteellinen listavaali toimitetaan suljetuin lipuin.

Liittokokouksen ääntenlaskijat antavat jäsenjärjestöjen kokousedustajille heidän edustamansa järjestön äänimäärän mukaisen määrän kokouksen puheenjohtajan määräämiä vaalilippuja.

Vaali tapahtuu pudottamalla vaalilippu tai vaaliliput äänestysuurnaan jäsenjärjestöittäin aakkosjärjestyksessä. Vaalilippu hylätään, mikäli siihen on kirjoitettu muuta kuin puheenjohtajan kokouksessa määräämä tunnus.

Vaalissa etäyhteyden avulla osallistuvat liittokokousedustajat käyttävät äänioikeuttaan noudattamalla äänestyksessä Liittokokouksen työ- ja vaalijärjestyksessä kuvattuja menettelytapoja.

Kokouksen pöytäkirjaan on merkittävä jätettyjen vaalilippujen lukumäärä sekä äänten laskennasta pois jätettävien vaalilippujen lukumäärä perusteluineen.

11 §

Samassa vaaliliitossa olevien ehdokaiden vertausluku määrätään siten, että vaaliliitossa ensimmäisenä oleva henkilö saa vertausluvukseen vaaliliiton koko äänimäärän, toinen puolet siitä, kolmas kolmasosan jne.

Vaalirenkaassa ehdokkaat järjestetään heidän 1 momentin mukaan saamiensa vertauslukujen suuruuden mukaan. Tämän jälkeen annetaan ensimmäiselle ehdokkaalle lopulliseksi vertausluvuksi vaalirenkaan koko äänimäärä, toiselle puolet siitä, kolmannelle kolmasosa jne.

Kaikki ehdokkaat järjestetään lopullisten vertauslukujen suuruuden mukaan ja hallituksen jäseniksi valitaan suurimman vertausluvun saaneesta lähtien yhteensä 20 jäsentä.

12 §

Hallituksen varajäsenet valitaan vastaavalla tavalla kuin on määrätty hallituksen jäsenten vaalista.

Vaali tulee pyrkiä toimittamaan siten, että varajäsenet valitaan samasta vaaliliitosta tai vaalirenkaasta kuin varsinainen jäsen.

13 §

Hallituksen täydentäminen tapahtuu liittokokouksessa noudattaen soveltuvin osin tämän vaalijärjestyksen määräyksiä.

14 §

Tämän vaalijärjestyksen hyväksymisestä ja muuttamisesta päättää liittokokous. Muuttamisesta on ilmoitettava kokouskutsussa.—

Akava